

maximā contumeliā afficiunt, nedum justitiam spernunt? nisi qui fidem conjecturam atq; estimationem, non certitudinem afferunt? nos autem fide revelante & acclamante remissionem peccatorum credimus: nedum speramus. In Christi justitia, quæ perfecta est, acquiescimus. Sanctorum exemplis, qui DEO placuerunt, solatium habemus. *Quaecunq; enim scripta sunt, ad nostrara doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem Scripturarum, spem habeamus.* Quare non est, quod dubitemus. Nam teste Petro Apostolo, atque adeò universa Scriptura, idem perhibuit testimonium Deus: eundem & dedit nobis Spiritum, eadem dona, eandem fidem, nihil discernens inter nos & illos. Ait enim: *Qui novit corda Dei, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum Sanctum sicut & nobis. Et nihil discrevit inter nos & illos fide purificans corda eorum.* Hæc autem fides, quæ purificantur corda credentium, ut verè purificantur in dubia, & non fluctuans esse debet. Quia fides omnem prorsus excutere debet dubitationem, ut peccatorum certam obtineat remissionem, si enim vacillat fidelis, & dubitatione angitur: à divinâ misericordia, quæ pœnitentium est advocata, suâ dubitatione vacuus procul dubio revertitur. Verus enim fidelis certam ac firmam fiduciam de benevolentia divina concipere debet: à qua si deflectit, dubius quidem in fide convincitur. Ac proinde infidelis. Fides enim certitudinem ac firmitatem præexigit. Prout concinnè scripsit Alphonsus de Castro, dicens: *ut aliquid fides verè appelleatur, certitudinem exigit & firmatatem: in eo, qui eam tenet, alioqui si certitudo aut firmitas absit, & scrupulus aliquis urget, ea non fides, sed opinio aut dubitatio censabitur.* Hac enim solaratione fides separatur ab opinione, quod qui credit, tenaciter adharet, à nullo impellitur, ut eum in oppositam partem deflectere valeat. Qui autem opinatur, sic accedit sua sententia, ut aliquantulum habitet, & mobili intellectu assentiat. & opinione minimè in unum coire possint, multò ergo difficilius coibunt fides & dubitatio, cùm hæc magis pugnet inter se. Ideò Apostolus Jacobus, ait postulet autem infide nihil habitans. Qui enim habitat, similis est fluctui maris, qui à vento moveatur & circuatur. Non ergo estimet homo ille quod aliquid accipiat à Domino. Colligitur ergo, manifestè eum, qui dubitat, minimè credere. Atqui nos nequaquam dubitamus, sed firmiter credimus, atq; fiducialiter eà spe speramus; de qua Gentium Doctor pronunciavit, dicens: *Spes autem non confundit: quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.* Ubi Hugo Cardinalis mentem Apostoli declarans, sic subjunxit. *Quasi dicat, verè non confundit spes: quia de hoc, quod speramus, jam habemus bonam arrham videlicet Spiritum Sanctum: quem habere dicimus in arrham, quando dat nobis spiritualem jucunditatem: in pignus autem, quando facit nobis securitatem quod habemus gaudia paradisi.* Quapropter verè fideles sumus: quia in fide nō dubitamus atq; adeò ejus certitudine remissionem peccatorum certò credimus. Sed quispiam hoc ipsum melius retorqueret in adversarios. Sic, *Colligitur ergo manifestè, eum, qui dubitat, minimè credere.* (Hæc illorum est sententia) atqui ipsi dubitant. Quare minimè credunt. Jam verò, (Sapientissimi Auditores,) quantum angustia temporis passa est, ex sacris literis gratiæ certitudinem probatam atq; ostensam esse arbitror: nunc primum de dubitatio[n]is deformitate, tūm de adversariorum objectionibus, post de harum solutione, quām brevissimè differendum superest. Deformitas itaq; dubitatio[n]is maximum quidem est vitium. Hæc enim fidem exinanit, promissionem irritam, Christi passionem inutilē, divinam gratiā inanem, Deum denique facit

C

perjurum,

lib. 1. ad
vers. bæ
ref. c. 10.

Rom. 5.
v. 5.